

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sapientissima Dei Mvndvm Regentis Gvbernatio; Ex qua
pendent, quæ vulgò in Casv, Fortvna, Fato, Esse Pvtantvr**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1645

§. 3. Iosephi Patriarchæ & Saulis regis Fortuna à Deo gubernata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52314)

que, cum merentur, deiicit; humilibus autem dat gratiam. Ille est, qui, ab initio, *deposuit potentes de sede, & exaltauit humiles.* **Luc. i. 52.** Non *Casus* id fecit, sed Deus, per *Casum*. Quare qui *Casum* accusant, mordent, lacerant, cani sunt similes, lapidem inuadenti, cum non videt eum, qui proiecit. Itaque si *Casus* in pœnam est, iudici ascribite; si in gratiam, ascribite benefactori, & exclamate: *Commoneatur à facie eius vniuersa terra:* **Psal. 99. 6.** *dicite in gentibus, quia Dominus regnavit.*

§. III.

Iosephi Patriarchæ, & Saulis regis Fortuna à Deo gubernata.

Vultis videre regnum eius? Vt olim, per ipsum mare, duxit Israëlitas in terram sanctam; ita quotidie adhuc homines, per medios fluctus, per tumentes procellas, per breuia & Syrtes; per prosperos & aduersos casus, ducit ad portum æternæ felicitatis. Nunquid enim innocentissimum Iosephū, per inuidiam, per odia, per coniurationem insidiâsque, & immites fratrum manus, per cisternam, per seruitutem, in quam, pro mancipio venditus est; per impurissimæ leænæ & leænæ calumniam, per diuturnum carcerem (nam tribus annis in custodia fuit deten-

Isr. Sa-
lian. An-
no Mūdi
2326. &
An. 2317.

detentus) denique per ingratiſſimi pincer-
næ obliuionem, vexatum, probatūmque
duxit? Et quò, per tot casus, duxit? ad
summum penè culmen dignitatis. Nam fra-
trum terror, patris nutritor, AEgypti Ser-
uator, regi proximus fuit. Ita, de mala *For-*
tuna, in bonam translatus docuit nos, di-
uinæ Prouidentiaē bonitatem, etiam in tri-
stissimis *Casibus*, non defuisse. Quò celsius
turris educenda est, eò profundiora neces-
saria sunt fundamenta. Extollere Iosephum
voluit Deus; vt in altum efferret, profundè
humiliauit. Magis splendent, quæ magis
poliuntur. Quid quòd ea sunt Numinis iu-
dicia, vt voluerit illos ipsos fratres, per eum
viuere, qui ei mortem sunt machinati? *Mi-*
ſit ante eos virum: in seruum venundatus est
Ioseph. Humiliauerunt, in compedibus, pedes
eius: ferrum pertransijt animam eius, donec
veniret verbum eius. Non ergo impatiens,
non pusillanimis factus est, in vinculis, Io-
seph; non accusauit *fortunam* suam, non co-
gitauit de laqueo; &, quod admirandum
est patientiaē exemplum, cum pincernæ di-
ceret: *innocens in lacum missus sum*, non ad-
didit, cuius id culpâ, aut calumnia sit fa-
ctum, neque impiam mæcham voluit diffamare;

Psal. 104
17.

Gen. 40.
15.

mare ; sed cetera Deo committens, generosa mente, expectauit, *donec veniret verbum eius*, fierétque, quod ei Dominus, per manipulos & stellas eum adorantes, prædixerat. Itaq; *eloquium Domini inflammavit eum*, vt spe inflammatus, neque *Fortunam* suam ex impatientia; neq; Deum suum, ex ignorantia, accusaret. Quare tandem, constituto tempore à temporis authore, *misit rex, & soluit eum, princeps populorum, & dimisit eum. Constituit eum Dominum domus sue: & Principem omnis possessionis sue.* Quis hoc fecit? Deus fecit: per varios casus fecit: deniq; per somnium Pharaonis fecit. Non liberauit illū carcere pater, qui existimabat mortuū: non fratres, qui de eo nihil ampliùs cogitauerunt: non pincerna ingratus, qui, plus quàm duobus annis, tam boni vatis immemor fuit. Quid facit Deus? somnium mittit regi. nemo intelligit. septem boues pingues & septem macilentæ, pincernæ memoriam refricuerunt, & Iosephum extra-xerunt è carceris squallore; maiorémq; fecerunt, quàm domi, apud parentes, vnquam extitisset. Hæ sunt viæ Domini. Quas qui non nouit, à Domino esse, nequaquam potest esse *sorte sua* contentus; qui autem per-spectas

spectas

30 Cap. II. Remedium patientia est,

1. Reg. 9. 3. spectas habet; *Casum* non tam *Casum*, quam
diuinum consiliū appellat. Quale utique
fuit etiam illud, cum Saul amissas aſinas
quærens regnū inuenit. Misit eum Cis
pater, ut iumenta reduceret; at Deus misit,
ut in regem vngeretur. Hic *casus* Sauli ac-
cidit, qui utiq; nesciuit, simul quæri aſinas
& coronas: at qui Deo *casus* non fuit, qui illi
vnam viam ad vtrūque fecit. Agē igitur,
quò nos *Casus* trahunt retrahuntque, sequa-
mur.

Virg. 5.
Æn.

*Quidquid erit, superanda omnis Fortuna
ferendo est.*

§. IV.

*Casu usus Deus, ad artem medicam, & urbem
erigendam; sicut & ad S. Martinum
miraculose sanandum.*

Cælius
lib. 14.
cap. 13.

Sed videamus alios *Casus*, diuino iudicio;
hominum consilijs aut factis intercedentes,
qui vulgò temerè, aut fortè fortuna existi-
mantur interuenisse. Atque, ut à vero ca-
sū ordiamur, Syrna, Caria ciuitas à Poda-
lirio est condita, quem casus extulit alienus.
Is enim cum, in Caria, à caprarum pasto-
re seruatus, ad Damathū regem, foret per-
ductus, eius filiam nomine Syrnā tecto
delapsam, misso ex vtroque brachio sangui-
ne